چیرۆکی وەرگێڕدراو

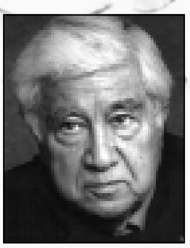

عەزیز نەسین

وتی: چۆن بنووسم؟

و: خالید کاوێس قادر

– نامەیەکم بەدەست گەیشت... نامەکە ئاراستەی من نەکرابوو... بەڵام ئاراستەی ژمارەیەکی زۆر لە نووسەران کرابوو.. بەم شێوەیە دەستپێدەکات:

(وەک دەزانن خوێنەران سەبارەت بە نووسەران شتێکی ئەوتۆ نازانن، تەنیا نووسین و بڵاوکراوەکانیان نەبێت، بۆیە حەز دەکەن هەموو شتێ سەبارەت بە نووسەران بزانن).

ئەو کەسەی نامەکەی بۆ ناردووم، دەڵێ (وەک دەزانن).. لەڕاستیدا من ئەو شتە نازانم کە خوێنەران جگە لە چیرۆک و بڵاوکراوەکانی نووسەران

شتێکی تریان دەوێت.

با نامەکە بخوێنینەوە:

(ئەو شتەی زۆر بەلای خوێنەرانەوە مەبەستە و دەیانەوێ بیزانن، چۆن نووسەران کتێبەکانیان دەنووسنەوە و لە چ کەشوهەوایەکدا ....؟).

ئا ... ئێستاکە تێگەیشتم هەندێ لەو شتانەی کە خوێنەران حەزدەکەن بیزانن... ئەمە راستە خوێنەران دەیانەوێت ئەوە بزانن... چونکە چاوەڕوانی هەڵوێستی ناسروشتی دەکەن... ئەو شتانەی لە دەرەوەی دەسەڵاتن... شتە کتوپڕ و سەرسووڕهێنەرەکان، بەلای کەمەوە ئەو شتەی وەک ئەوەی خۆی نووسەرەکەبێ.

با ئێستاکە بچینەوە لای نامەکە و وەڵامی ئەو پرسیارە بدەینەوە کە ئاراستەمان کراوە:

پرسیار:

– لە چ کەشوهەوایەکدا دەنووسن؟

وەڵام:

– ئەو کەشوهەوایە بەگوێرەی ئەو نووسینەی دەینووسمەوە دەگۆڕێت... ئەگەر سەبارەت بە مەسەلەیەکی گرنگ و جدی بێت، بە تەواوەتی دەرگا و پەنجەرەی ژوورەکەم دادەخەم و کەللە سەرێک لەسەر مێزەکەم دادەنێم..! رووناکییەک دەخەمە سەر ئەو کەللە سەرە، کە بە تەواوەتی رووناک ببێتەوە. بۆ ئەوەی بە قووڵایی ئەو بابەتەدا شۆڕ ببمەوە کە دەمەوێ بینووسمەوە، دەبێت بێدەنگیی گۆڕستان لە ژوورەکەمدا بێت، وێڕای ئەم بێدەنگییە قووڵەش، پێویستە ئاوازێکی لەسەرخۆ بەبێ وەستان لە ژوورەکەم هاژەی بێت... مۆسیقای (براهمس و باخ و بیتهۆڤن) ئەو میوزیک ژەنیارانەی کە ئەوەڵی ناوەکانیان بە پیتی (ب) دەستپێدەکات، و بۆ ئەوەی وردبینیش بم لە کار و بیرکردنەوەمدا، پێویستە پلەی گەرما ژوورەکەم لە ١٦ پلە زیاتر نەبێت، هەر ئەم هۆکارانەشن وایان لێکردووم لە مانگەکانی هاویندا، خۆم لە قەرەی بابەتە جدییەکان نەدەم، ئەگەر هەر بابەتێکیشم نووسی، ئەوا بێگومان بابەتەکەم دەچێتە خانەی نووسینی تەنز ئامێزەوە.

تەنانەت بابەتگەلێک سەبارەت بە کێشە و مەسەلە نەتەوایەتییەکانیش لە هەمان کەشوهەوا دەنووسمەوە... بەڵام بۆ ئەوەی نووسینەکانم نەتەوایەتی بن... پێویستە لەسەر مێزەکەم ئارەقێکی سارد دابنێم.. لەگەڵ هەندێ بنێشت و شۆرەمەنی، هەر بابەتێکیش لێم عاسی بێت، قومێ ئارەق دەخۆمەوە و مێشکم دەچێتە ناوەڕۆکی بابەتەکەوە، و بۆ ئەوەی نووسینەکانم بگاتە ئاستی

شاکاره جیهانییەکان، کۆکتێلێکی ویسکی و ڤۆدگا دەکەم، ئەم کۆکتێلە موحتەرەمەم ناو لێناوه (کوانمیزاستان) و هەڵی دەقوڕێنم.

بۆ ئەوەی بابەتێکی رۆمانسییانە بنووسمەوە، دەچمە یەکێ لەو ئوتێلانەی لە ناوچە شاخاوییەکاندایە، یان ئوتێلێکی نزیک دەریا، چوونیشم بۆ ئەمجۆره میوانخانانە بۆ بێدەنگی نییە، بەڵکو بۆ ئەوەیە چاودێری ئەو خەڵکانە بکەم کە لەو شوێنانە نیشتەجێن و لە کونی دەرگاوە سەرنجیان دەدەمێ، بەمەش ئامانجەکەم لە بێدەنگیدا دەپێکم... چاودێری کردنی ئێش و ئازاری کۆمەڵانی خەڵک و لە نزیکەوە ژیان لەگەڵیاندا، تووشی هەڵچوونێکی تایبەتم دەکەن، چونکە نووسەرانی راستەقینە پیاوی هەڵچوون و سۆز و ئیحساسگەلەکانن، بەڵام نووسینە تەنز ئامێزەکانم، حەز دەکەم لە گەرماوەکان بیانووسمەوە، یان لە نزیک بازاڕی ئاژەڵ فرۆشان یان لەو شوێنانەی دەنگەدەنگ و غەڵبە غەڵبی زۆریان تێدایە.

زۆر جارانیش بۆ ئەوەی ئیشتیای نووسینم بکرێتەوە، دەچمە هەندێک لە تیاترۆخانەکان، یان قومار خانەکان، یان هەندێک لە قاوەخانەکان، بەواتای ئەوەی رۆژێک ژیانی بێ سەروبەرەیی دەژێم، ئەمەش ساڵی چەند جارێک دەکەم و ناشهێڵم کەسێک پێ بزانێ.

ڕەنگە بە شرۆڤەکردن و باسکردنی ئەم قسە پڕوپووچانە، هەندێک لە بازەڵەی (فچولی) خوێنەرانم رازی کردبێت، رەنگە ئەگەر بڵێم نووسینم بۆ نایەت تەنیا لە ئامێزی کچۆڵەیەکی قژ زەرد نەبێت.... نا.... هەرگیز... تێدەگەن کە ئەمە جگە لە درۆیەکی شاخدار زیاتر، شتێکی تر نییە و خوێنەرانیش باوەڕم پێ ناکەن، بەڵام ئەگەر یەکێکی دی بە شێوەیەکی نهێنی ئەمە بنووسێ... خوێنەران بە خەوشی دەزانن، چونکە خوێنەران بەشێوەیەکی گشتی، خولیا و باوەڕێکی وایان بە نووسەران و هەوادارانی خۆیان هەیە، یان نیمچە شێتن... یان شێتێکی تەواو، لەڕاستیشدا هەندێ لە هونەرمەندان دەیانەوێ خوێنەر بەڕێگەیەکی شێتەڵۆکانە یان جوولەی سەیر و سەمەرە بۆ لای خۆیان پەلکێش بکەن.

شاعیرێک دەناسم، کتێبخانەیەکی تایبەتی بەکرێ گرتبوو، لە ئاستێکی بەرزدا کە لە شێوەی نووسینگەی پیاوانی بازرگان دەچوو، لەسەر مێزەکەی چەند بوتڵێ مەشروبی نیوەی دانابوو، بۆ ئەوەی سەرنجی ئەو کەسانە رابکێشێ بۆ لای خۆی کە سەردانی دەکەن گوایە جەنابیان بەردەوام دەخواتەوە، لە کاتێکدا لە ژیانی قومێ مەشرووبی نەخواردبۆوە، بەڵام کاتێ دەرگای بۆ میوانەکان دەکردەوە، پەرداخێکی پڕ مەشرووبی بەدەستەوە دەگرت.

ئەگەر شاعیرێک بێت و بڵێ جوانترین و ناسکترین هۆنراوەم لەسەر تاوەری بیازید و لە

حاڵەتێکی دەروونیی شڵەژاو و خەمۆکیدا نووسیوەتەوە و ویستوویەتی لە بەرزایی ئەو وتاوەرەوە خۆی هەڵداتە خوارێ، بۆ ئەوەی گیان بداتە دەستەوە، بڕوا بکەن، خوێنەران زۆر گرنگی بەو شاعیرە خۆ هەڵکێشە دەدەن کە ئەم جۆرە قسە حەلەق و بەلەقانە دەنووسێتەوە.

لەو بڕوایەدام هونەرمەندانی شێوەکاری جیهانی، ئەمسالی (ڤان کوخ و گۆگان و تۆلۆس و لۆترک) تەنیا شۆرەت و ناوبانگییەکەیان هونەرەکەیان نییە، بەڵکو شێتی و سەرەڕۆییەکانیان پێش هونەرەکەیان کەوتووە.

پتر لە پەنجا هونەرمەند و شێوەکار و فەیلەسوف و ئەدیب لە جیهاندا هەن خەڵکی بە کەسانی عەقڵمەندیان پۆلین دەکەن، هەرچەندە خەڵکی نووسینی ئەو ناودارانەیان نەخوێندۆتەوە، کەچی زانیارییان هەیە لەسەر خراپە و نەسرۆیی (شاژ) کەسایەتییەکانیان، ئەگەر ئەم نەسرۆییانەش پۆزەتیڤ بن یان نێگەتیڤ.

هەروەها برێک لە نووسەران لەلایەن خوێنەرانیانەوە، تووشی بەدواداچوونی هەڵسوکەوت و چۆنیەتی ژیان و گوزەرانیان دەبنەوە، ئەگەر ئەو نووسەرانە سەلیقە و توانای نووسینیان باشبوو، ئەوە یارمەتیدەر دەبێت بە نیشاندانی بەهاکانیان لەناو کۆمەڵدا، ئەگەر پێچەوانەش بوو، ئەوا دەبنە مایەی گاڵتەجاڕی و سووک و ریسوا دەبن.

(ئۆرهان والی) شاعیر، ریشی بەردابۆوە، هەر لەبەر ئەمە (ئەم عادەتە لەو سەردەمانە لەناو تورکیا کارێکی نائاسایی بوو، بەتایبەت لەلایەن لاوانەوە) دەتوانن بڵێن ئەم هەڵسوکەوتەی یاخی بوونی بوو دژ بە عادەت و رێوشوێنەکانی کۆمەڵگە، شەوێکیان (ئۆرهان والی) تا بەرەبەیان بیری کردەوە چی بکات بۆ ئەوەی شیعر و کتێبەکانی لەناو خەڵکدا پەخش و بڵاو بێتەوە، لەو شەوەدا میوانی هونەرمەندی وێنەکێشان (هاشمت) بوو، لە کۆتاییدا بڕیاریدا شیعرەکانی لەناو فڕۆکەوە داباریێنێ بەسەر خەڵکیدا، بەڵام چۆن ئەو فڕۆکەیە بەکرێ بگرێت؟ چۆن ئەو پارەیە پەیدا بکات؟

پاش دوو سێ رۆژان.... رۆژنامە و گۆڤارەکان بەگاڵتەجاڕییەوە باسیان لە شاعیر و دیوانە شیعرییەکەی دەکرد کە ناوی (ئەگەر ماسییەک بام لە بوتڵێ ئارەقدا) پاش ئەو گاڵتە پێکردنە... هیچ پێویستی بە فڕۆکە و داباریێنی شیعرەکانی نەبوو بەسەر ئەستەمبوڵدا، گاڵتەجاڕییەکان لەپێناوی فڕۆکەکەدا نەبوون... بەڵام کاری خۆی کرد و بەزیاترەوە... ئەگەر (ئۆرهان والی) بەڕاستی شاعیرێکی بەتوانا و راستەقینە نەبووایە، تائێستاکەش دەبووە مایەی گاڵتە پێکردنی خەڵکی، پاش ماوەیەکی کەم ئەو کەسانەی گاڵتەیان بە ئۆرهان والی دەکرد، خۆیان بوونە مایەی گاڵتەجاڕی و تانە لێدانی خەڵک.

هەوڵ دەدەم، ئالێرەدا، شتێکی کورتکراوە لەسەر ژیانی ئەم شاعیرە مەزنە بڵێم..

ئەو پایەدەری کۆت و بەندەکانی شیعری تورکی هاوچەرخی گۆڕی.

لە ساڵی ١٩١٤دا لەدایکبووە و لە ١٤ی تشرینی دووەمی ١٩٥٠دا کۆچی دوایی کردووە، لە ئەستەمبوڵ لە بەشی فەلسەفە خوێندوویەتی، بەڵام تەواوی نەکردووە، لە ساڵی ١٩٣٥دا وەک فەرمانبەرێک لە دەزگای پۆستە و تەلەفۆنات لە ئەنقەرە دامەزراوە، لە ساڵی ١٩٤٥دا گۆڤاری پەڕاوی دەرکردووە، بەهۆی خوێن بەربوونی مێشکەوە کۆچی دوایی کردووە، لە گۆڤاری (فارلیق) شیعرەکانی لەگەڵ هەردوو هاوڕێی (ئۆکتای رەفعەت) و (ملەیح جەودەت) بڵاو کردۆتەوە، لە بڵاوکراوەکانی دیوانی (نامۆ و داستان)ە چەندین بەرهەمی تری هەنە، لێرەدا کۆپلەیەکی بچووکتان بۆ دەنووسمەوە لە شیعرەکانی، ئەم کورتە شیعرە ناوی (دانانە مەزنەکانە).

عادەتم نییە لەو کاتانە شیعر بنووسمەوە

کە لە خۆشەویستیدا مەلەی دەکەم

کەچی جوانترین هۆنراوەکانم

ئەو کاتانە نووسیوەتەوە کە هەستم کردووە زۆرم خۆشدەوێ

لەبەر ئەم هۆیە

ئەم شیعرەی بۆ دەخوێنمەوە، بەر لە هەر کەسێ

××××××

ئەمەش شیعرێکی تریەتی بەناوی (من ئۆرهان والی)م:

من ئۆرهان والیم

بەداخەوە....

چەند گوناهی سلێمان فەندی

بە توانای ماڵێکی ناسراو

بیستوومە دەتەوێ شتێ لەسەر ژیانی تایبەتیم بزانی

ئەمە ژیانی منە

بەر لە هەر شتێ من مرۆڤم

یانی نە ئاژەڵی سێرک.... نە شتێ لەو بابەتانە

لووتێک و دوو گوێم هەنە
بە تەواوەتی نا
لەماڵێکدا دەژیم... کارم هەیە
پەڵەیەک بە روخسارمەوە نییە
خاکییش نیم وەک پاشای ئینگلتەرا
نە ئۆرستەقراتیم وەک بەخێوکەری کەسێکی پێشووی
جەلال بایەر (سەرۆک کۆماری ئەو سەردەمەی تورکیا)
حەزم زۆر لە سپێناغە و
لە خواردنی سییش پاشەکشە ناکەم
حەزم لە پارە و ماڵ نییە
بەخودا حەزم لێ نییە
هاوڕێ نزیکەکانم
نووسەران رەفعەت و ملەیح جەودەتن
خۆشەویستێکی نازدارم هەیە
بەڵام ناوی نابەم
با ناوەکەی مێژوونووسی ئەدەب و مێژوو بیدۆزنەوە
بەدوای هەندێ کاری بێ ماناوەم
ئەو دانیشتنەی شتی بێ مانای تیا ناوترێ
کۆڕی ئەدەب و ئەدیبان و
هەندێ عاداتی تریش
پێویست بەڕیزبەندییان ناکات
هەموو لێکدی دەچن
ئەمە ئۆرهان والیی شاعیرە، کە عەزیز نەسین یادی دەکاتەوە
کاتێ ئەم چیرۆکەم بۆ چەند ئەدیبێکی رۆمانی لە سۆفیا گێڕایەوە، ئەم رووداوەیان بۆ گێڕامەوە،

وتیـان شـاعیـرێکی لاو، کـە ناوەکـەیم لە یاد نەمـاوە، چەند دانـە کتـێـبێکی چاپ کردبـوو، هیچ گرنگییەکی پێ نەدرابوو، نە لەلایەن رەخنەگرانەوە، نە لەلایەن خوێنەرانەوە.

رۆژێکیان رۆژنامـەکان بڵاویان کردەوە کە ئەم شاعیرە لاوە خۆی کوشـتووە، ئەمجـا رەخنەگران قۆڵیان لێ هەڵکرد و لە رۆژنامە و گۆڤارەکان کەوتنە پیاهەڵدانی ئەم شاعیرە، بەجۆرێک کە شتی وا قـەت رووی نەدابوو، پاش تێپەڕبوونی سێ مـانگ بەسـەر ئـەو رووداوەدا، یەکێک لە رەخنەگران ئەم شاعیرەمان لە یەکێک لە تیاترۆخانەکان دەبینێ، وەک ئەوەی بروسکە گرتبێتی تووشی شۆک دەبێ، دەڵێ (ئـەمـە مـەهزەلەیە) باشـە.. بۆ بەر لە مـردنـی شـاعیـران و ئەدیبـان و رەخنـەگـران قـەڵەمەکانیان لەبەرامـبەر ئـەو کەسـانە وشک دەبێ؟ هـەرچەندە ئەم شـاعیرە رۆمانیـە، بەهرەیەکی باشـی هـەبوو... جێگەی گومان و گاڵتەجاڕی نەبوو، وابزانم خوێنەران نایانەوێ بەتەواوەتی بزانن لە چ کەشوهەوایەکدا دەنووسم، ئەگەر بپرسن.... وەڵامتـان دەدەمەوە... نە کەشوهـەوا هـەیە و نە شتێکی تر، کەشوهەوا چییە؟ هیچ نووسەرێکی تورک لە کەشوهەوایەکی راستەقینەدا دەستی بە نووسین نەکردووە.

ئێـمـە ناچارین لە هـەر شـوێنێک و لـە هـەر کـەشـوهـەوایەکـدا بێت بنـووسـینەوە، هەندێ لە دەرهێنەرانی سـینەمـایی، نووسـەرانـی سـیناریۆ دەبەن بۆ ئـوتێلەکان بۆ ئەوەی کەشـوهـەوایەکی لەباریان بۆ بـخـولقێنن، بەتایبـەت ئوتێلە پێنج ئەسـتێرەییـەکان، لەو شـوێنانـە پتر لە بیست رۆژ دەمـێننەوە، دەخـۆن و دەخـۆنەوە و دەنوون و دەنـووسنـەوە، هـەرچـەندە ئـەوە باش دەزانـن لەو شوێنانە شتی باشتر نانووسن، بەڵام لەبەر ئەوەی پیشەسازی فلیمسازی پارە و پوولێکی زۆری لێ پەیدا دەبێت، ئایا مافی نووسەرانیش نییە لەم دونیا فانیە بۆ چەند رۆژێک کەمێک بحەسێنەوە و هـەندێ پارە و پوولیان چنگ بکەوێ؟ تائێستاکە لەو جۆرە میوانخانانە فلیمێکی هونەری بەرز، کـە لەو شـوێنانە سـیناریۆ و چیـرۆکـەکـانی دادەڕێژرێن نەهاتۆتە بەرهـەم، ئەگـەر ئەم جـۆرە سـیناریۆیانە لە باڵەخانەی (دوڵە بەقجە) بنووسرێنەوە، تۆ بڵێی لە نووسـینەوەی سـیناریۆی ئەو جۆرە میوانخانانە باشتر بێت؟

دەتوانم بڵێم بە شێوەیەکی گشتی، زۆربەی نووسینەکانم لە ماڵەوە دەنووسم، لە ژوورێکی پڕ لە کتـێب، هـەر جـارێکیش کـە دەست بە نووسین دەکـەم، ژنەکەم دەکـەوێتە قـسـەکـردن و دەڵێ: چ نووسەرێکی تورکی هـەیە وەکو تۆ ژووری تایبەتی هـەبێت.....؟

هـەرچەنە لێرەدا و مێشکم کون دەکا و ناچارم دەکات دەری کـەمە دەرەوە، کاتێکیش دەست بە نووسین دەکـەم، زەنگی مـاڵەوە لێدەدات، کـەمێک چاوەڕێ دەکەم ئەمە خـوایە یـەکێک هەسـتێ و

دەرگاکە بکاتەوە... بۆ ئەوەی لەو زەنگ لێدانە رزگارم بێت، هەڵدەستم و دەرگا دەکەمەوە.... یان دەرگاوانی باڵەخانەکەیە.... یان سەوزە فرۆش.. یان ئاو فرۆش و شیر فرۆش... یان خزمەتکار و سواڵکەر... یان عارەبانەگێڕ... یان نوێنەری رێکخراوە خێرخوازەکانن کە پارە کۆدەکەنەوە... هەموو جارێ بەم شێوەیە سەرقاڵ دەکرێم.... جارێکیتر دەگەرێمەوە و دەمەوێ بنووسمەوە... ئەمجا نانی بەیانی دەخۆین... دووبارە بۆ ژوورەکەم دەگەڕێمەوە.

ئەو رۆژانەی منداڵەکانم ناچن بۆ قوتابخانە... هات و هاوار دەست پێدەکات، هەوڵدەدەم سنووری بۆ هات و هاوارەکەیان دابنێم.

رۆژنامە فرۆشەکە دێت... تاوانکاری... ریسوایی... بێ ئابڕوویی، ئەو رۆژنامەیە دەخوێنمەوە کە ئەم شتانەی تێدایە... مێشکم دەورووژێ... جارێکی دی هەوڵی نووسینەوە دەدەم... کەسێک دێ... یان چەند کەسێ..... دەیانناسم و نایانناسم... رەنگە بۆ وەرگرتنەوەی قەرزێ هاتبن لە مێژە فەرامۆشمان کردووە.... یان بۆ راوێژکردن لەسەر چەند مەسەلەیەک، دەیانەوێ چارەسەری کێشەکانیان بدۆزمەوە، لە کاتێکدا شوێنێ یان دەزگایەکم دەست ناکەوێ کتێبەکانمی تیادا لە چاپ بدەم، کەچی داوام لێدەکەن یارمەتییان بدەم بۆ لە چاپدانی کتێبەکانیان، یان هەندێ جاران داوام لێدەکەن گوێ لە خوێندنەوەی هەڵبەست و چیرۆکەکانیان بگرم، بێگومان هەندێک جارانیش کەسێک دێت بە پارە دڵسۆزیی خۆیم بۆ بنوێنێ، یان خزمەتێکم بکات.

زۆر جاران نانی نیوەڕوان بەتەنیا خۆم ئامادەی دەکەم و خۆشم تەواوی دەکەم، چونکە ماڵەوە هەر یەک بە ئارەزووی خۆی جرتەی لێدەکا و لە ماڵ دەردەچێ، پاش نیوەڕوانیش هەندێک کەس و ناسیاو سەردانیم دەکەن، رەنگە ناوەکانیشیان هەر نەزانم و دەڵێن:(پێ دەچێ لە نووسینەوە دابی)، وەک ئەوەی من کارێکی تر پیشەم بێ، ئەمجا دەڵێن (لە ئیشەکەتمان کرد)، خۆیان ئەو شتە چاک دەزانن و بە سەعاتیش ئێخەم بەرنادەن، پاشان لە کۆڵم دەبنەوە.

جارێکی تر زەنگی ماڵەوە لێدەدات... هات و هاوار و گەرەلاوژە دەست پێدەکات... بەخێرهاتن و ماڵئاوایی دەکەین.. ئەمە حاڵمە تا نیوەشەوێ، یان زێتر... کەمێک دەحەسێمەوە... هیچ شتێ مێشکم ئاڵۆز ناکاتەوە.. کش و ماتییەک باڵی بەسەر شوێنەکەدا دەگریت، لە شوێنەکەی خۆم راست دەبمەوە و پەرداخێ چای بۆ خۆم لێدەنێم و لە گۆشەیەکی ماڵەکە رادەکشێم، ئەو ژوورەی خێزانەکەم پێی دەڵێ: ژوورێک هیچ نووسەرێکی تورک وەک ئەوەی نییە.

پاشان دەکەومە کارکردن.. کاتژمێر دوو... سێ... کات بەخێرایی تێدەپەرێ... ئەمجا خەون تەنگاوم دەکات.

ئا بەم شێوەیە... ئەگەر فرستەم بۆ ڕێک بکەوێ... دەتوانم بنووسم.

پرسیار:

– چۆن دەنووسن؟

وەڵام:

– خوێنەران بازەڵە (فچول)یان هەیە... بۆ بیستنی وەڵامی ئەم پرسیارە، پێیان دەڵێم: خۆم رووت دەکەمەوە، خودا چۆنی دروست کردم... لەم حاڵەتەدا من دەنووسم... رووتی تەواو... وا بزانم ئەمە ڕێگەیەکی باشە.... وا نییە؟

وەک سەرجەم نووسەرە بەناوبانگەکان... نانووسم... کە بە ژوورەکەمدا دەخولێمەوە... پێیەکانم دەخەمە ئاوی گەرمەوە... یان دەنووسم کاتێ نووستووم... یان ڕاکشاوم... کاتێ دەنووسم لەسەر سەر وەستاوم... یان دەنووسم و پێیەکانم لە ملم گیر کردووە.. خوێن دەمورووژێنێ... لەبەر ئەوەی خوێنی مرۆڤ ناخۆم.. خوێنی ئەو کەروێشکە دەخۆم کە لە سەلاجەکەم دامناوە... ناتوانم بنووسمەوە گەر ئەو خوێنە نەخۆمەوە... ئەگەر پەرداخێ لەو خوێنە هەڵنەقوڕێنم.. مێشکم کار ناکات و نووسینم بۆ نایە..

ئەگەر کارەکان بەم شێوەیە بن... خوێنەران تووشی سەرسوورمان دەبن.... کەچی من نووسینەکانم وەک هەر نووسەرێکی ئاساییم دەنووسمەوە... کە ژیانێکی ئاسایی دەژێت، نایەتەوە یادم بە شێوەیەکی نائاساییم نووسیبێتنەوە..

کاغەزەکەم لە بەردەمم دادەنێم... پێنووسەکەم دەگرمە دەستمەوە و دەنووسمەوە. پتر لە دە ساڵێک دەبێ، دەستی ڕاستم پەکی کەوتووە... لەبەر نووسینەوەی زۆر.. گەرچی دەتوانم بە هەموو ئیش و کارەکانم هەستم بەدەستی ڕاستم... بەڵام لە کاتی چاپکردن لەسەر ئامێری نووسین، هەست بە گرانییەک دەکەم.

ڕەنگە خوێنەران زیاتر سەریان سووڕ بمێنێ کاتێ دەڵێم... من چوار مشقی لەسەر کورسییەکەم دادەنیشم کاتێ دەنووسمەوە... چونکە ئەمە عادەتێکی لە مێژینەمە... من لە منداڵیمەوە ئەمە ئەتوارمە، لەو ماڵە هەژار و کەمدەرامەتەی تێیدا پەروەردە بووم وابزانم مل کورتییەکەم هۆکارێکی ئەم جۆرە دانیشتنەم بێ، و لەبەر ئەوەی ناتوانم قاچی ڕاستم بەجوانی ڕاکێشم... بۆیە دەیخەمە ژێر خۆمەوە و ئاوا دادەنیشم،.... بەڵێ..... ڕەنگە لەم هەڵسوکەوتانەشم سەرتان سووڕ بمێنێ.

پرسیار:

– چۆن خۆتان بۆ نووسین ئامادە دەکەن؟

وەڵام:

– تەماشاکەن.... ئەمە زۆر گرنگە... بەر لەوەی دەست بە نووسین بکەم... هەست بە خەمۆکی و دڵەڕاوکێیەکی زۆر دەکەم... لە ماڵەوە هات و هاواریان بەسەردا دەکەم... لە تووڕەییان خۆم بە زەویدا دەدەم... نینۆکەکانم دەگەزم؟؟؟؟. تەنیا نینۆکەکانم نا... پێنووسەکەم... ڕەش کەرەوەکەم دەگەزم... هەندێک جارانیش چیم بکەوێتە بەردەست دەیشکێنم و هەلاهەلای دەکەم.. ئەگەر تا ئەو حاڵەتەم بەسەر هات.. لە ماڵەوە هەموو هاوار دەکەن:(بێدەنگ.... ئیلهامی بۆ هات... هێمن بن) پاشان بێدەنگی و کشوماتییەک سەرتاپای ماڵەکە دەگرێتەوە.

بڕۆ بابە بڕۆ... ئەم شتانەت لە کوێیوە هێنا؟... لەکوێ..؟ ئێژن ئەو هونەرمەندانەی کە شاکاری نایاب و دەگمەن دەکەن.... ئەمە حاڵیانە.... قسەی قۆڕ.

دەزانن خەفەت لەچی دەخۆم؟ ناز بەسەر ماڵەوە بکەم... تەنانەت ئەگەر بەشێوەیەکی سووکیش بێت... وا نیشان دەدەم لە شتێ تووڕە بوومە.. هەندێ هەڵسوکەوتی سەیر دەکەم... بۆ ئەوەی ماڵەوە پێنج خولەکێ تەحەمولم بکەن... بەڵام هەیهات؟؟... هەموو جارێ کارەکەم بەپێچەوانەوە دەشکێتەوە... هەر کاتێ دادەنیشم بۆ ئەوەی بابەتێ گرنگ بنووسمەوە... کێشە و گرفت دروست دەبێ... هەر کامێکیان دەگرم و دەمەوێ نازی بەسەردا بکەم... کەچی ئەوان نازم بەسەردا دەکەن.

پرسیار:

– ئایا بابەت خۆی دەتدۆزێتەوە... یان خۆت بەدوایدا دەگەڕێی؟

وەڵام:

– خوێنەرە فزوڵییەکان.. تۆ بڵێی چۆن چاوەڕوانی ئەم وەڵامە بکەن؟ ئەگەر بڵێم بابەت خۆی دێت و دەرگا دەکاتەوە و دەڵێ:(ئەوا هاتم) تۆ بڵێی ئەم قسەیەیان بەدڵ بێ؟ یان پێیان بڵێم: من لە دەشت و چۆڵەوانی دەخولێمەوە... وەک دەروێشە گەمژەکان.. بەدوای بابەتێ تایبەت بگەڕێم؟ ئەمە ڕاستە.. ڕەنگە هەردووک ڕوو بدەن... بەسەدان بابەت و بگرە بەهەزاران لەسەر ڕەفی کتێبخانەکەم کەڵەکە بوونە.... ئەگەر بۆ سەدانساڵیش کاریان لەسەر بکەم، هەرگیز ناتوانم تەواویان بکەم... گەورەترین تازیەی نووسەران ئەوەیە کە نووسینەکانیان بمێنێتەوە.... یان بێکاربن... یان نیوەچڵ نووسینەکانیان بمێنێتەوە... چونکە جگە لە خۆی کەسێکدی ناتوانێ

تەواویان بكات. من ئەو بابەتانە نانووسمەوە كە خۆیان دێن... و ئەو بابەتانەش كە بەدوایاندا دەگەڕێم و دەیاندۆزمەوە... چونكە كاركردن پەیوەستە بەكات و بەو پارەیەی چنگت دەكەوێ.... من ئاوا كاردەكەم.. لەبەردەم مێزەكەم دادەنیشم و بیر دەكەمەوە چۆن زۆرترین پارە و پوول پەیدا بكەم، بۆ ئەوەی لە ناخۆشترین هەلومەرجی ژیان بەشی پێداویستییەكانم بكات..

پرسیار:

– ئایا نووسەر خۆی كەشوهەوای نووسین دروست دەكات، یان چاوەڕوانی ئەو كەشوهەوایە دەبێت، كە لەگەڵیدا بگونجێ؟

وەڵام:

– چاوەڕوانی هەڵاتنی مانگ دەكەم لە شەوێدا.. بۆ ئەوەی بنووسمەوە.. چونكە دڕندەكان لەم كات و ساتە مردووانەی شەوێ بێدار دەبنەوە... ئەوانەش كە لەو چركە ساتەدا دەمبینن، دەڵێن رەنگ و روخسارت گۆڕاوە... تەنانەت دەستەكانیشم دەبن بە چڕنۆك.. بەواتای مرۆڤ بە رۆژەوە بە مرۆڤی دەمێنێتەوە، بەڵام لە شەودا دەبێت بە دڕندەیەك. هەر نووسەرێكی توركیش، لە هەڵبژاردنی زەمەنی نووسین ئازادە ، لای من شەو و رۆژ هیچ جیاوازییەكیان نییە، كاتێ وادەی نووسین دێت، من دەست بە نووسین دەكەم.

پرسیار

– كاتی دەركەوتنی كار... یان شوێنەوار... وەك لەدایكبوون بێت... ئێوە لە كاتی ئەو ژانگرتن و لەدایك بوونە چی دەكەن؟

وەڵام:

– كەس نازانێ... هەندێ جاران... لە كاتژمێر نۆدا ئەو لەدایكبوونە دەبێت... هەندێ جاران منداڵەكە لەبار دەچێت، كاتێ روناكایی دەبینێ، یان بەپەلە دەردەچێ.. دەبینی كە نەزۆكم.. ناتوانم منداڵم بێت... ئەم ناولێنانانە بەدرێژایی ژیانم حەزم لێنەكردوون، ئەگەر دەتانەوێ دەركەوتنی كتێبێ بەر لەدایكبوون ناوەزەد بكەن... بەڵام كاتێ لە هەلومەرجێكی دژواردا ژانگرتن بێت... پێویستە ئەو لەدایكبوونە بێت، بتەوێ یان نەتەوێ.. پێداویستییە دژوارەكانی رۆژانەی ژیان وا لە مرۆڤ دەكەن بەناچاری ئەو لەدایكبوونە ببێت... تەنانەت هەندێ جاران وا دەكەن هێلكە بكەیت.

سەرچاوە: كتێبی (الا یوجد حمیر فی بلدكم؟)